

års sikt. Sammantaget framstod därför inflationsutsikterna som mer dämpade än tidigare. Inflationen bedömdes i huvudscenariot underskrida inflationsmålet om 2 procent på ett till två års sikt. Den osäkerhetsbedömning som förelåg – med en risk för en

mer betydande internationell konjunktur nedgång – understödde bilden av en mer dämpad inflationsutveckling. Mot denna bakgrund sänktes reporäntan med 0,25 procentenheter den 4 juni.

INFLATION NÄRA TOLERANSINTERVALLETS NEDRE GRÄNS

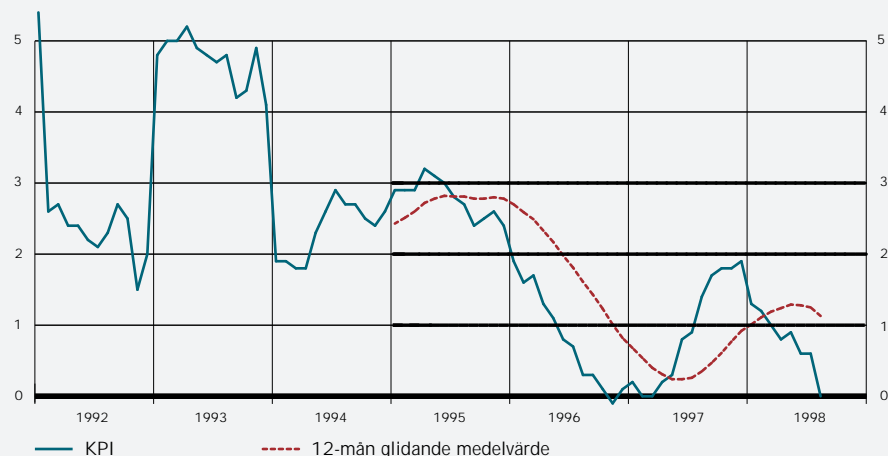
Det toleransintervall som omgärdar Riksbankens inflationsmål avspeglar att penningpolitiken varken kan eller bör försöka kontrollera inflationen på kort sikt. Inflationstal utanför detta toleransintervall kan heller inte uteslutas till följd av t.ex. överraskande råvaruprisfall eller skatteförändringar. Penningpolitiken och inflationsmålet uppfyllelse bör utvärderas i ett lite längre, årligt perspektiv och inte utifrån inflationstal för enskilda månader. Bakgrunden är att det tar tid för penningpolitiken att motverka en oväntad inflationsutveckling och att tillfälliga effekter bör ges en underordnad betydelse i utvärderingen.

Sedan inflationsmålet började gälla 1995 har konsumentpriserna ökat med 1,4 procent i genomsnitt per år. Det innebär att det genomsnittliga utfallet ligger under målet, men inom toleransintervallet. Den underliggande inflationen, mätt med olika mått, har under motsvarande period varit närmare 2 procent. De temporära effekter som håller tillbaka konsumentprisut-

vecklingen har således under de dryga tre år som gått varit större i genomsnitt än de som höjer den.

I augusti 1998 var tolvmånaderstalet för KPI 0,0 procent och underskred följaktligen den nedre toleransgränsen. Till stor del berodde detta på de sjunkande räntekostnaderna för egnahem, som höll tillbaka KPI med 0,7 procentenhet. De temporära effekterna, som följde av ändrade skatter och subventioner, verkade i samma riktning och drog i sin tur ned KPI med 0,3 procentenheter. Det största bidraget till detta kom från sänkningen av tobaksskatten i augusti. Det årliga genomsnittet av tolvmånaderstalen uppgick till 1,1 procent, vilket alltså var inom toleransintervallet. De temporära effekterna har inte haft ett lika starkt nettogenomslag på tolvmånaderstalen i KPI tidigare under året eftersom höjda skatter och minskade subventioner då har motverkat effekterna av de sjunkande räntekostnaderna.

Diagram R11.
Konsumentprisindex (KPI). Årlig procentuell förändring och tolv månaders glidande medelvärde av årlig procentuell förändring

Anm. De horisontella linjerna på 2 respektive 1 och 3 procent anger Riksbankens mål respektive toleransintervall för den årliga ökningstakten i KPI.

Källor: Riksbanken och SCB.